

Motion

1983/84:542

Margareta Persson

Säkerhetsbestämmelser för medicinsk-tekniska hjälpmedel

I takt med att allt fler svårt handikappade kan bo och fungera i sin hemmiljö, så har också många hjälpmedel som tidigare bara använts på sjukhus alltmer börjat användas i hemmen. Därmed har det också blivit uppenbart att det finns stora brister i gällande säkerhetsbestämmelser.

Under de senaste åren har flera tragiska olyckor inträffat i takhissar i hemmen. I dag finns inga bestämmelser om hur dessa hissanordningar skall kontrolleras. I Stockholms landsting har man nu infört att de kontrolleras en gång om året, några andra landsting har gjort likadant. Men det borde ändå inte vara en enskild landstingsfråga huruvida dessa hissar kontrolleras eller ej. För alla andra hiss- och lyftanordningar i samhället kontrollerar statens anläggningsprovning regelbundet att de uppfyller ställda säkerhetskrav. Men lyftanordningar i hemmen innefattas inte av dess kontroller.

Det ter sig som mycket märkligt att samhället uppställer hårda säkerhetskrav på alla andra typer av lyftanordningar med undantag av takhissar i hemmen, som används flera gånger om dagen av svårt handikappade människor.

Det måste uppställas säkerhetsbestämmelser och genomföras regelbundna kontroller av dessa lyftanordningar. Eftersom hjälpmedelscentralerna i landstingen handhar installationerna av dessa lyftanordningar, är det möjligt att de också bör handlägga kontrollen. Däremot måste det centralt fastställas vilka säkerhetsbestämmelser som skall uppfyllas.

När det gäller medicinsk-tekniska hjälpmedel som t. ex. respiratorer och dialysapparater, så är dessa undantagna från krav om S-märkning. Det beror på att utrustning som skall användas på sjukhus generellt är undantagen från kravet på S-märkning. Orsaken är bl. a. att man skall ha möjlighet att köpa in speciella artiklar och att man på sjukhusen har egen personal som kontrollerar säkerheten. Under de senaste åren har en del patienter kunnat flytta hem och vårdas hemma. Det har fått till följd att t. ex. de respiratorer och dialysapparater som hjälpmedelscentralerna installerar i hemmen inte är S-märkta. Den här situationen är alltså en följd av att utvecklingen gått snabbt. Allt fler komplicerade medicinska apparater installeras nu i hemmen – för dessa apparater finns inga fasta rutiner och säkerhetsbestämmelser att följa för hjälpmedelscentralerna.

Kommer t. ex. den enskilda handläggaren på hjälpmedelscentralen att ställas till ansvar om det händer en olycka i ett hem med en icke S-märkt apparat?

Med hänvisning till ovanstående hemställs
att riksdagen begär att regeringen verkar för att säkerhetskrav för
lyftanordningar i hemmen fastställs samt att S-märkning av alla
medicinsk-tekniska hjälpmedel för bruk i hemmen genomförs.

Stockholm den 17 januari 1984

MARGARETA PERSSON (s)